

Jaarplan 2024

Voorwoord

Voor u ligt het jaarplan 2024 van de Rekenkamer Koggenland (RK). In dit jaarplan geeft de RK een overzicht van haar geplande activiteiten.

Als gevolg van de Wet versterking decentrale rekenkamers is de Rekenkamercommissie vanaf 2024 omgevormd tot een Rekenkamer. Op 18 december 2023 is de nieuwe verordening hiervoor vastgesteld door de gemeenteraad en tevens moest afscheid genomen worden van twee interne leden: de heer Schuitemaker en mevrouw Te Winkel-Pancras. Wij willen deze raadsleden nogmaals hartelijk danken voor hun bijdrage aan de rekenkamercommissie in de afgelopen jaren.

Gelukkig is de RK vanaf 1 januari 2024 weer op volle sterkte. In 2023 is een nieuwe voorzitter gezocht en gevonden: Rick Anderson. Samen met Arjan Kok en Twan Sijm en onder toezicht van onze secretaris, Esther Appelman, kijkt de RK uit naar het jaar 2024. De nieuwe RK blijft zich inzetten om met kwalitatief hoogwaardig onderzoek de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad te versterken. Een hechte samenwerking met de gemeenteraad, maar ook met het college, de griffie en de ambtelijke organisatie, is daarbij ons uitgangspunt en hier zal ook in het jaar 2024 veel aandacht aan worden besteed. De rekenkamer verheugt zich op de gesprekken die zij ook in 2024 met raadsleden, collegeleden en ambtenaren mag voeren.

Hoewel de RK onafhankelijk opereert en zelf de onderzoeksonderwerpen selecteert, maakt de RK altijd gebruik van signalen uit de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie. Gesprekken die zijn gevoerd met leden van de gemeenteraad, de burgemeester en de griffier hebben dan ook een solide basis voor dit jaarplan kunnen leggen.

Rekenkamer Koggenland

Rick Anderson

Arjan Kok

Twan Sijm

Esther Appelman

19 maart 2024

Hoofdstuk 1	Onderzoeksactiviteiten	4
1.1	<i>Armoedebeleid</i>	4
1.2	<i>Energiebesparingsplicht</i>	4
1.3	<i>Nieuw onderzoek</i>	5
Hoofdstuk 2	Interactie met de raad	6
2.1	<i>Kennismaking met de leden van de gemeenteraad</i>	6
2.2	<i>Presentatie van onderzoeksresultaten</i>	6
2.3	<i>Contact gedurende het jaar</i>	6
Hoofdstuk 3	Overige activiteiten	7
3.1	<i>Professionalisering</i>	7
Hoofdstuk 4	Budget	8
4.1	<i>Begroting 2024</i>	8

Hoofdstuk 1 Onderzoeksactiviteiten

De rekenkamer (RK) heeft als doel de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het beleid van de gemeente Koggenland te onderzoeken. De RK heeft, gezien haar budget en capaciteit, de ambitie om 1 à 2 onderzoeken per jaar uit te voeren. In 2024 zullen lopende onderzoeken worden afgerond en nieuwe onderzoeken worden opgestart.

1.1 Armoedebeleid

In 2023 is het onderzoek naar armoedebeleid opgestart. Op 14 juni 2023 heeft de toenmalige rekenkamercommissie de opzet van onderzoek gepresenteerd aan de gemeenteraad. Centraal in dit onderzoek staat de vraag of het gemeentelijk armoedebeleid doeltreffend is. Om deze vraag te beantwoorden heeft de RK zich vier deelvragen gesteld.

- Wanneer is het armoedebeleid volgens het college doeltreffend en hoe stuurt het college daar op?
- Heeft het college zicht op de (ontwikkelingen van de omvang van de) groep van gerechtigden?
- Sluiten de verschillende ondersteunende regelingen aan op de subgroepen van gerechtigden?
- In hoeverre is het Kinderkoggenfonds doeltreffend?

In maart 2024 wordt dit onderzoek afgerond en gepresenteerd aan de gemeenteraad. Op basis van dit onderzoek heeft de RK een aantal aanbevelingen gedaan. Deze aanbevelingen liggen nu nog ter besluitvorming voor bij de gemeenteraad.

1.2 Energiebesparingsplicht

Ook in het jaar 2024 neemt de RK deel aan een DoeMee onderzoek. Een DoeMee onderzoek wordt geïnitieerd door de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK). Dit jaar richt het onderzoek zich op de energiebesparingsplicht. Het onderzoek wordt uitgevoerd door onderzoeksbureau Ecorys. De centrale vraag die in dit onderzoek beantwoord dient te worden, luidt: Welke inspanningen plegen gemeenten en provincies bij het toezicht en handhaving van de energiebesparingsplicht en de informatieplicht energiebesparing en wat zijn daarvan de resultaten? Het onderzoek biedt daarmee inzicht in de manier waarop de gemeente de informatieplicht heeft opgenomen in de begroting, stuurt op toezicht en handhaving van de verplichtingen door de omgevingsdienst en zelf uitvoering geeft aan toezicht en handhaving van de verplichtingen. Het onderzoek is momenteel in volle gang en naar verwachting zullen de resultaten medio 2024 gepubliceerd kunnen worden.

1.3 Nieuw onderzoek

De RK heeft in het voorjaar van 2024 met alle raadsfracties een gesprek gevoerd. Op basis van deze gesprekken en op basis van de inzichten en doelstellingen die de RK zelf heeft, is besloten in 2024 een onderzoek uit te voeren naar de overdracht van wegen. Op 7 juni 2021 heeft de gemeenteraad unaniem ingestemd met de overdracht van wegen van het hoogheemraadschap aan de gemeente per 1 januari 2023 (Besluitelijst Raadsvergadering, 7 juni 2021). De overdracht omvat de wegen en alles wat daarbij hoort, zoals verhardingen, bermen, fietspaden, voetpaden en trottoirs, duikers, bruggen, openbare verlichting, etc. Voorafgaand aan dit besluit is een businesscase uitgewerkt, waarin de financiële gevolgen van deze overdracht zijn doorgerekend. Hiertoe heeft de gemeente de gegevens zoals verstrekt door het hoogheemraadschap als uitgangspunt genomen. Vervolgens zijn samen met de andere gemeenten die bij deze overdracht betrokken zijn, eenheidsprijzen bepaald. Deze zijn getoetst door een extern adviesbureau, waarbij tevens risico's op het gebied van bijvoorbeeld bodemverontreiniging zijn meegenomen (Bijlage 2, Raadsvoorstel Overdracht wegen). De vraag rijst nu hoe deze overdracht financieel heeft uitgedaakt voor de gemeente, hoe de besluitvorming is verlopen en of men valide uitgangspunten heeft gehanteerd tijdens deze besluitvorming. Uiteraard rijst de aanvullende vraag hoe deze overdracht de toekomstige positie van de gemeente beïnvloedt.

Hoofdstuk 2 Interactie met de raad

De RK is een onafhankelijk orgaan van de gemeente. Desondanks hecht de RK veel waarde aan goed contact met de gemeenteraad. Het is voor de RK van belang om goed op de hoogte te zijn van ‘wat er speelt’ in de raad. Een goede verstandhouding draagt bij aan het versterken van de doorwerking van rekenkameronderzoek. Om die reden is er op verschillende momenten contact tussen de RK en de gemeenteraad.

2.1 Kennismaking met de leden van de gemeenteraad

Eind februari 2024 heeft de nieuwe RK met alle fracties kennism gemaakt. Tijdens deze gesprekken zijn tevens de wederzijdse verwachtingen besproken en is ook gesproken over mogelijke nieuwe onderwerpen die zich kunnen lenen voor rekenkameronderzoek. De RK heeft deze gesprekken als bijzonder prettig ervaren en kijkt uit naar de vervolgesprekken.

2.2 Presentatie van onderzoeksresultaten

Na het uitbrengen van ieder onderzoek biedt de RK de gemeenteraad aan om de onderzoeksresultaten te presenteren en toe te lichten. De RK hecht veel waarde aan een dergelijke vorm van interactie naar aanleiding van een onderzoek en zal dit ook bij toekomstige onderzoeken blijven aanbieden. Afsproken is met de voorzitter van de gemeenteraad om onderzoeksrapporten actief te agenderen.

2.3 Contact gedurende het jaar

De RK vindt het contact met de raad van grote meerwaarde. De huidige constructie waarbij twee raadsleden onderdeel uitmaken van de rekenkamercommissie is vanaf 2024 niet meer toegestaan. Op basis van de nieuwe verordening wordt niet gewerkt met een klankbordgroep. Hier is bewust voor gekozen door de gemeenteraad. Voor sommige zaken kan het praktisch zijn voor de RK om met een vertegenwoordiging van de gemeenteraad te spreken, bijvoorbeeld met het presidium, maar dit zal zich de komende periode vermoedelijk uitkristalliseren.

Naast de gesprekken met de fracties en de presentatie van de onderzoeksopzet en onderzoeksresultaten, lijkt het de RK goed om tussentijds de gemeenteraad te informeren door middel van raadsinformatiebrieven.

Hoofdstuk 3 Overige activiteiten

Primair is de RK belast met het uitvoeren van onderzoek. Daartoe voeren wij onderzoek uit en vergaderen we circa acht keer per jaar (of vaker wanneer nodig). Daarnaast wordt tijd besteed aan onder meer het opstellen van een jaarplan en jaarverslag, contact met de gemeenteraad, burgemeester, gemeentesecretaris, gemeentelijke organisatie en aan verdere professionalisering van de RK.

In 2024 zal de RK een reglement van orde opstellen en vaststellen. Dit reglement zal worden aangeboden aan de gemeenteraad en bekend worden gemaakt.

3.1 Professionalisering

Om kwalitatief hoogwaardig onderzoek te kunnen verrichten, heeft de RK permanent aandacht voor het verder professionaliseren van haar werkwijze. Hier wordt in de vergaderingen aandacht aan besteed. Voor 2024 staan verschillende onderwerpen op de agenda:

- De gevolgen van de nieuwe wet Versterking decentrale rekenkamers voor de werkwijze van de rekenkamer
- De spanning tussen benodigde onderzoeksgegevens en privacy
- Proces rond openbaarmaking van publicaties
- Exposure van de RK

Ook buiten Koggenland zijn de leden van de RK actief op het gebied van rekenkameronderzoek. Zo worden kringen en congressen bezocht, worden opleidingen verzorgd en wordt jaarlijks gepubliceerd in vakliteratuur, zoals Bestuurswetenschappen, het Tijdschrift voor Toezicht en het journal of Public Affairs. De leden van de RK zullen ook in 2024 onverminderd doorgaan hiermee, aangezien al deze activiteiten bijdragen aan het uitvoeren van goed rekenkameronderzoek in Koggenland. Deze activiteiten worden overigens niet namens de RK Koggenland uitgevoerd en worden ook niet ten laste van het RK budget gebracht.

Hoofdstuk 4 Budget

Conform de verordening heeft de RK een budget van € 25.000 voor het jaar 2024. Vanaf 2025 wordt dit budget geïndexeerd. In dit hoofdstuk wordt de begroting voor 2024 gedeeld en toegelicht.

4.1 Begroting 2024

Begroting 2024	
Uitgaven	
Vergaderingen	4.700
Automatiseringskosten	300
Contributie	500
Algemene activiteiten (jaarverslag en -plan, reglement van orde, etc.)	3.000
Opleiding, congres en kringen	700
Afronding onderzoek armoedebeleid	5.500
DoeMee onderzoek 2024	4.000
Nieuw onderzoek Overdracht wegen	12.000
Totale uitgaven	30.700
Budget	
Regulier budget	25.000
Vanuit 2023	5.714
Totale Budget	30.714

Toelichting

1. De vergaderingen staan onder meer in het teken van de voortgang van lopend onderzoek, kennisoverdracht, professionalisering en diverse actualiteiten.
2. De contributie betreft de jaarlijkse contributie van de RK aan de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK).
3. Onder opleiding, congres en kringen valt bijvoorbeeld het deelnemen aan congressen en kringen die door de NVRK worden georganiseerd.
4. In 2023 heeft een budgetoverschrijding plaatsgevonden. Als gevolg van de personele wisselingen binnen de RKC en het feit dat het college langer de tijd nodig had om vragen te beantwoorden, heeft het onderzoek naar armoedebeleid iets vertraging opgelopen, zodat met name het budget voor onderzoek in 2023 niet geheel is besteed. Op basis van een raadsbesluit van 18 december 2023, is het overschot van 2023 daarom toegevoegd aan het budget voor 2024.